

De bouw van het muziekpaleis Een beeldessay

TivoliVredenburg is vanaf de opening het grootste concertgebouw van Nederland. Verwacht wordt dat jaarlijks 600.000 bezoekers hun weg naar het muziekpaleis zullen vinden. De bouw startte in 2008 en omvatte de renovatie van de oude Symfoniezaal met haar foyers. In de nieuwbouw zijn vier nieuwe zalen gevestigd. Fotograaf Herman van Doorn volgde de bouw van TivoliVredenburg op de voet, vanaf de allereerste sloophandeling tot het voltooien van exterieur. Een uniek tijdsdocument van de bouw van het laatste muziekpaleis dat voorlopig in een Hollandse stad wordt gerealiseerd.

Beeld Herman van Doorn

1 De 'ruïne' van Vredenburg, het begin van de sloopwerkzaamheden in 2008

Thema: Transformatie en renovatie Grondstoffenschaarste en bevolkingskrimp roepen een halt toe aan nieuwbouw. Tegelijkertijd gaan maatschappelijke ontwikkelingen razendsnel. Transformatie van het bestaande is noodzakelijk en moet snel en slim. De aantrekkelijkheid van de ingreep bepaalt daarnaast voor een groot deel de duurzaamheid.

2 Overzicht van Vredenburg, gezien vanaf C&A in 2008

3 Overzicht van TivoliVredenburg, gezien vanaf C&A in 2014

Eerste muziekzaal

Voor Herman Hertzberger, die in 1968 van het Utrechtse gemeentebestuur de opdracht kreeg een Muziekcentrum te ontwerpen in aansluiting op de nieuwbouw van Hoog Catharijne, was dit zijn eerste ontwerp voor een muziekzaal. In 2002 kon Utrecht zich in een referendum uitspreken over sloop of ingrijpende nieuwbouw van het Muziekcentrum. De keus viel op een ingrijpende verbouwing met behoud van de Grote Zaal, wederom naar ontwerp van Architectuurstudio Herman Hertzberger.

Kladblok

“Als architect kun je eigenlijk niet zonder notitieboekje, altijd bij je als een tweede geheugen. Eerst zijn ze onpersoonlijk, je beplakt ze daarom steeds weer met merktekens van de periode die ze beschrijven.” In 1998 gaf NAI Uitgevers het boek Notations of Herman Hertzberger uit.

1

2

1 Repetitieopname van een concert in de Symfoniezaal, gezien vanaf loopbruggen, 1995

2 Detail van de Grote Zaal, 1995

3 Detail van de Grote Zaal, na de renovatie in 2014

Rode Doos

Tijdens de verbouwing van het oude Muziekcentrum Vredenburg (tussen 2009 en 2014) waren er twee tijdelijke concertlocaties. Symfonische en popconcerten werden gehouden in het gebouw Vredenburg Leidsche Rijn aan de A2, met 1.600 zitplaatsen. Het kreeg de bijnaam 'de Rode Doos'. De Kleine Zaal werd vervangen door Vredenburg Leeuwenbergh aan het Servaasbolwerk, met 250 plaatsen.

Tivoli, Oudegracht

Het Utrechtse poppodium Tivoli is van de Oudegracht naar het grote nieuwe pand verhuisd. Een memorabel moment in het Utrechtse muziekleven, want het podium was sinds begin jaren tachtig voor velen een muzikale thuisbasis. Enkele van de vele legendarische concerten in het oude pand waren van Nirvana, Prince, R.E.M., Pearl Jam, de Red Hot Chili Peppers, Kytteman en Echo and the Bunnymen.

1 De bouw van beide liftkokers, gezien vanaf het Smakkelaarsveld in 2011
2 Liftschachten en trappenhuizen steken als kasteeltorens boven de daken van de oude stad uit.

3 De noordgevel 'halverwege' de bouw, met de constructies van Ronda, Pandora en Cloud Nine, 2012
4 De noordgevel in de schemering, 2013

De theaters

In 2005 verscheen bij 010 Publishers De theaters van Herman Hertzberger, waarin een groot aantal theaterontwerpen in binnen- en buitenland voor het eerst op een rij zijn gezet. Arthur Wortman interviewt hiervoor de architect, die toelicht waar het hem om te doen is bij het ontwerpen van theaters. Hertzberger houdt een pleidooi voor polyvalentie in plaats van flexibiliteit.

Nacht van de Poëzie

De eerste Utrechtse Nacht van de Poëzie vond plaats op zaterdag 23 november 1980 in Muziekcentrum Vredenburg. Die Nacht was bedoeld als een eenmalig evenement. In februari 1982 werd een tweede editie georganiseerd. Sindsdien werd de Nacht een vast onderdeel op de agenda van Vredenburg, tot hij na 2007 aan het zwerven raakte. Naar verwachting keert de Nacht in 2014 terug in het vernieuwde Muziekcentrum.

1 Overzicht van TivoliVredenburg in aanbouw, gezien vanaf het Vredenburgplein, 2011
2 TivoliVredenburg drie jaar later, gezien vanaf het Vredenburgplein, 2014

3 Halverwege de bouw, gezien vanaf de Radboudveste, 2012
4 TivoliVredenburg nadert zijn voltooiing, gezien vanaf Radboudveste, mei 2014.